

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1887.

Andra Kammaren.

N:o 2.

Onsdagen den 19 Januari.

Kl. $\frac{1}{3}$ 1 e. m.

§ 1.

Herr vice talmannen *L. O. Larsson* erhöll på begäran ordet och yttrade:

Under förutsättning, att herr talmannen dertill lemnar bifall, hemställer jag, det Kammaren måtte, på sätt vid föregående riksdagar egt rum, besluta, att det tal, herr talmannen i går höll på rikssalen inför Hans Maj:t Konungen, skall intagas i dagens protokoll.

Herr Talmannen gaf proposition på detta förslag, som bifölls af Kammaren; och skulle alltså det ifrågavarande talet här införas, så lydande:

Allernådigste Konung! Eders Majestät!

Den kris inom den ekonomiska världen, som, långvarigare än någon dess föregångare, ännu hemsöker andra länder, har ej heller lemnat vårt land oberördt. Om också tecken tyda på en börjande vändning till det bättre och en ökad verksamhet på mer än ett område framträd, arbeta dock de viktigaste grenarne af vårt näringslif fortfarande under ogynsamma förhållanden, och arbetets frukter betinga i många fall icke ett värde, som motsvarar arbetets möda. Känslan häraf och af genomgångna pröfningar har framkallat allvarliga försök att utfinna orsakerna till det ekonomiska betrycket samt medel att undanrödja och förekomma detsamma. Så hafva starka röster höjts för en större eller mindre inskränkning i den utbytets och aftalets frihet, som varit kännetecknande för de senare årtiondenas sträfvanden, och man har påyrkat statens ingripande på verksamhetsfält, hvilka hittills ansetts tillhöra den enskilda omtankens och företagsamhetens områden. Om, och i hvad mån sådana åtgärder kunna leda till det mål som med dem äsyftas, derom lära meningarne vara delade mer än i de flesta andra frågor. Sveriges Riksdag torde emellertid icke undgå att påverkas af dessa kraftigt framträdande sociala och ekonomiska strömningar, och förslag i deras riktning komma tvifvelsutän att under-

ställas kamrarnes pröfning. Den betänksamhet, som tillhör vårt folks skaplygne, förvissar om att denna pröfning skall blifva lugn och lidelsefri, och endast den lifligaste öfvertygelse om hvad med landets väl är mest förenligt skall framkalla de beslut, som kunna utgå ur de stridande meningarnes kamp.

Riksdagens Andra Kammare frambär inför Eders Kongl. Maj:ts uttrycket af sin undersåtliga vördnad, sin upprigtiga tillgifvenhet och anhåller, under varma välönskningar för Konung och konungahus, att städse få vara omfattad af Eders Majestäts konungliga hägn.

§ 2.

Till Kammaren hade inkommit följande nu upplästa sjukbetyg:

Att ledamoten af Andra Kammaren herr Gunnar Eriksson, som lider af akut ledgångsreumatism, är tills vidare hindrad att deltaga i Riksdagens förhandlingar, intygar

Stockholm den 19 januari 1887.

P. J. Wising.

Med. dr och prof.

§ 3.

I enlighet med kammarens den 17 innevarande månad fattade beslut, anställdes nu val af tre ledamöter att deltaga i talmansöfverläggningarne; och blefvo dertill utsedde:

Herr <i>C. Ifvarsson</i>	med 149 röster,
» <i>O. B. Olsson</i>	» 149 »
» <i>J. Sjöberg</i> , Stockholm	» 149 »

§ 4.

Vidare företogs val af två ledamöter att jemte två ledamöter af Första Kammaren hafva inseende öfver Riksdagens kansli; och valdes dervid

Herr <i>A. Gumelius</i>	med 118 röster,
» <i>J. Sjöberg</i> i Stockholm	» 118 »

§ 5.

Vid härefter anställdt val af de åtta ledamöter, hvilka skulle ega att jemte herr talmannen tillsätta kammarens kanslipersonal och vaktbetjening, blefvo dertill utsedde:

Herr vice talmannen <i>L. O. Larsson</i>	med 124 röster,
» <i>A. P. Danielson</i>	» 124 »
» <i>C. Ifvarsson</i>	» 124 »
» <i>O. B. Olsson</i>	» 124 »

Herr <i>O. C. Ahlström</i>	med 123 röster,
» friherre <i>A. H. E. Fock</i>	» 123 »
» <i>J. Johansson</i> i Noraskog	» 123 »
» friherre <i>B. O. Stackelberg</i>	» 123 »

§ 6.

Slutligen verkställdes val af tre ledamöter att hafva värden om kammarens ekonomiska angelägenheter; dertill valdes:

Herr <i>P. A. Hellgrén</i>	med 118 röster,
» <i>J. Johansson</i> i Stockholm	» 118 »
» <i>I. Lyttkens</i>	» 118 »

§ 7.

Justerades protokollsutdrag angående de här ofvan i §§ 3—6 omförmälda valen.

§ 8.

Följande motioner afgäfvos af herr *J. Andersson* i Lysvik:

N:o 1, angående beviljande af statsbidrag till aflöning åt lärare och lärarinnor vid mindre folkskolor och fortsättningskolor m. m.;

N:o 2, om anvisande af statsanslag för anordnande af s. k. samaritkurser vid rikets folkskoleseminarier och barnmorskeanstalter;

N:o 3, om skrifvelse till Kongl. Maj:t med begäran om revision af gällande resereglemente; och

N:o 4, om skrifvelse till Kongl. Maj:t i fråga om skyldighet för pensionsinrättningar att tillhandahålla blanketter till för pensionstagare erforderliga attester.

Kammarens ledamöter åtskildes kl. $\frac{1}{2}$ 2 e. m.

In fidem

A. E. J. Johansson.

Lördagen den 22 Januari.

Kl. 10 f. m.

§ 1.

Från kongl. justitiedepartementet hade till kammaren ankommit ett så lydande protokoll:

Protokoll, hållet inför statsrådet och chefen för kongl. justitiedepartementet den 21 januari 1887.

Hemmansegaren Frans Oskar Larsson i Mörtlösa, Sanct Lars socken, hade denna dag aflemnat fullmägt, utvisande att han vid riksdagsmannaval, som den 13 innevarande månad hållits i Åkerbo, Bankekind och Hanekinds härads domsaga, blifvit utsedd till ledamot af Riksdagens Andra Kammare för tiden till den 1 januari 1888; och sedan berörda fullmägt funnits vara i föreskrifven form utfärdad samt vidare granskats af vederbörande fullmäktige i riksbanken och riksgäldskontoret, utan att desse mot fullmagten framställt någon anmärkning, beslöts, att protokoll öfver hvad sålunda förekommit skulle meddelas Andra Kammaren, hvarjemte fullmagten skulle till Kammaren öfverlemnas för att hållas hemmanssegaren Frans Oskar Larsson till handa.

In fidem

G. R. Lilienberg.

Efter uppläsande häraf beslöt kammaren, att den aflemnade fullmakten skulle till herr Larsson återställas; i sammanhang hvarmed antecknades, att herr Larsson denna dag intagit sin plats bland kammarens ledamöter.

§ 2.

Upplästes och lades till handlingarne ett så lydande protokoll:

Protokoll vid sammanträde med de ledamöter af Riksdagens Andra Kammare, hvilka blifvit utsedde att jemte herr talmannen tillsätta kammarens kanslipersonal och vaktbetjening, hållet den 19 januari 1887.

S. D. De ledamöter af kammaren, hvilka erhållit uppdrag att jemte herr talmannen tillsätta kammarens kanslipersonal och vaktbetjening, hade till fullgörande af detta uppdrag denna dag sammanträdt; dervid, sedan till en början blifvit bestämdt, att kanslitjenstemännens antal skulle bibehållas oförändradt, sådant det under de senaste riksdagarne varit, de inkomna ansökningarne genomgingos, hvarefter herrar deputerade, på grund af sin känedom om de sökandes föregående verksamhet inom kansliet, nu antogo till

Notarier:

e. o. kanslisten *C. N. Sandström*,
 amanuensen, juris kandidaten *C. F. Amnell*,
 notarien, vice häradshöfdingen *C. O. Erickson*,
 auditören *R. Thorell*,
 statistikern *S. Severin*,

e. o. hofrättsnotarien *J. Stenfelt*,
 amanuensen *R. C. T. Pålman*,
 vice häradshöfdingen *F. A. Liljesköld*,
 » » *A. H. Grape*,
 » » *T. Naumann*,

t. f. revisorn *A. A. Hermansson*,
 vice häradshöfdingen *E. Martin*,
 kammarskrifvaren *E. V. Söderstedt*,
 amanuensen, fil. kandidaten *A. Norin*,
 t. f. postexpeditören *L. Kræpelin*,
 revisorn *A. Herlitz*,

sekreteraren *J. A. L. Åsbrink*,
 vice häradshöfdingen *C. Hofmeister*,
 amanuensen, fil. doktorn *J. W. Kjellberg*,
 » *T. E. Engelhart*, och

e. o. amanuensen vid kongl. biblioteket *E. Thyselius*,
 utaf hvilka *Sandström*, *Amnell*, *Erickson* och *Thorell* skulle tjenstgöra såsom reviderande notarier.

Derefter utsågos

till *förste kanslist:*

Hofintendenten, kanslisten vid Kongl. Maj:ts orden *Thor Zellinger*;

till *registrator:*

Postkontrollören *F. Amné*; samt

till kanslister:

e. o. kanslisten *C. W. Malm*,
kammarskrifvaren *C. G. W. Boije* af Gennäs,
t. f. revisorn *N. H. Håkanson*,
e. o. kanslisten *C. Burman*, och
vice häradshöfdingen *R. Öhnell*;

hvaremot herrar deputerade beslöto att låta anstå med tillsättande af en kanslistbeställning för inhemtande under tiden af närmare upplysningar om de nye sökandenas lämplighet för platsen; och skulle här antecknas, att *Zellinger*, *Amnér* och *Malm* på särskild anmodan den 15 i denna månad inträdt i tjänstgöring hos kammaren.

Vaktmästare hade till ett antal af tolf vid senaste riksdagen varit hos kammaren anstälde; och sedan detta antal ansetts böra bibehållas jemväl vid innevarande riksdag, blefvo nu antagne till

vaktmästare:

G. Malmberg, *A. Lithander*, *A. G. Lind*, *J. E. Beijer*, *G. Larsson*, *C. G. Fastin*, *C. E. Thour*, *A. W. Nilsson*, *C. A. Molin*, *A. P. Carlsson*, *C. J. Sandberg* och *E. G. Olsson*, bland hvilka vaktbetjente, som samtliga börjat tjänstgöra hos kammaren den 15 i denna månad, *Malmberg* anställdes såsom förste vaktmästare.

År och dag som ofvan.

In fidem

A. E. J. Johansson.

§ 3.

Enligt derom förut fattadt beslut anställdes nu val af ledamöter och suppleanter i de ständiga utskotten.

Dervid utsågos till

ledamöter i konstitutionsutskottet:

Herr <i>L. Jönsson</i> i Sandby	med 149 röster,	
» <i>S. F. Norén</i>	» 148	»
» <i>A. Pettersson</i> i Hasselstad	» 148	»
» <i>J. F. Carlsson</i> i Fågelhem	» 147	»
» <i>G. Eriksson</i> i Mörviken.....	» 147	»
» <i>S. Johnson</i> i Hvetlanda.....	» 146	»
» <i>A. V. Ljungman</i>	» 145	»
» <i>L. Andersson</i> i Östra Åhm	» 116	» och
» <i>J. Johansson</i> i Noraskog.....	» 114	»

ledamöter i statsutskottet:

Herr <i>C. Ifvarsson</i>	med 190 röster,
» <i>Sv. Nilsson</i> i Efveröd	» 188

Herr	vice talmannen <i>L. O. Larsson</i>	med 177 röster,	
»	<i>N. Petersson</i> i Runtorp	» 175 »	
»	<i>A. P. Danielson</i>	» 173 »	
»	<i>O. B. Olsson</i>	» 143 »	
»	<i>M. Jonsson</i> i Vansäter	» 141 »	
»	<i>P. Pehrson</i> i Törneryd	» 141 »	
»	<i>A. Persson</i> i Mörarp	» 141 »	
»	<i>N. Olsson</i> i Ättersta	» 140 »	
»	<i>J. Jonsson</i> i Fröstorp	» 138 »	och
»	<i>Ol. Jonsson</i> i Hof	» 137 »	

ledamöter i bevillningsutskottet:

Herr	<i>A. Svensson</i> i Lösen	med 206 röster,	
»	<i>G. W. L. Lönegren</i>	» 203 »	
»	<i>A. Andersson</i> i Intagan	» 202 »	
»	<i>E. G. Boström</i>	» 201 »	
»	<i>J. E. Ericsson</i> i Ahlberga	» 129 »	
»	<i>J. W. Lindh</i>	» 129 »	
»	<i>J. P. Nilsson</i> i Kägglå	» 129 »	
»	<i>C. A. J. Wennérus</i>	» 129 »	
»	<i>J. Rundbäck</i>	» 128 »	och
»	<i>L. Börjesson</i>	» 126 »	

ledamöter i bankoutskottet:

Herr	<i>I. Lyttkens</i>	med 169 röster,	
»	<i>M. Dahn</i>	» 132 »	
»	<i>A. Gumælius</i>	» 132 »	
»	<i>A. Göransson</i>	» 132 »	
»	<i>And. Hansson</i>	» 132 »	
»	<i>J. Johansson</i> i Stockholm	» 132 »	
»	<i>P. Nilsson</i> i Råby	» 132 »	och
»	<i>J. A. Sjö</i>	» 131 »	

ledamöter i lagutskottet:

Herr	<i>C. A. Bokström</i>	med 163 röster,	
»	<i>J. Smedberg</i>	» 163 »	
»	<i>Fölke Andersson</i>	» 126 »	
»	<i>H. Andersson</i> i Nöbbelöf	» 126 »	
»	<i>J. Anderson</i> i Tenhult	» 126 »	
»	<i>J. A. Johansson</i> i Kalmar	» 126 »	
»	<i>P. Näsman</i>	» 126 »	och
»	<i>A. P. Trybom</i>	» 119 »	

suppleanter i konstitutionsutskottet:

Herr	<i>P. Ersson</i> i Vestlandaholm	med 131 röster,	
»	<i>I. Månsson</i> i Trää	» 110 »	
»	<i>J. Sjöberg</i> i Bodaryd	» 109 »	
»	<i>M. Trulsson</i>	» 108 »	

Herr	N. Boström i Bodbyn	med	107	röster,	
»	J. G. Jansson i Hemmarö	»	107	»	
»	P. Sahlström	»	107	»	
»	C. J. Jakobson	»	107	»	
»	B. Dahlgren	»	106	»	och
»	P. Larsson i Fole	»	106	»	

suppleanter i statsutskottet:

Herr	P. M. Larsson i Löa	med	98	röster,	
»	J. Eliasson	»	90	»	
»	A. Larsson i Lund	»	89	»	
»	N. Persson i Vadensjö	»	88	»	
»	A. Svenson i Bossgården	»	85	»	
»	A. G. Björkman	»	85	»	
»	O. Andersson i Lyckorna	»	84	»	
»	A. Bengtsson i Kärrmossen	»	83	»	
»	A. Magnusson	»	82	»	
»	L. Norrby	»	80	»	
»	A. F. Petersson i Ugglekull	»	80	»	och
»	N. Nilsson i Östra Espinge	»	80	»	

suppleanter i bevillningsutskottet:

Herr	A. P. Lind	med	110	röster,	
»	C. J. Petersson i Eksebo	»	101	»	
»	A. Johansson i Löfåsen	»	101	»	
»	P. Pehrsson i Norrsund	»	100	»	
»	J. Pettersson i Alfvesta	»	100	»	
»	J. Eklund	»	98	»	
»	C. Andersson i Hamra	»	97	»	
»	A. Nilsson i Rinkaby	»	97	»	
»	E. P. Jansson i Myre	»	71	»	och
»	J. O. Örwall	»	68	»	

suppleanter i bankoutskottet:

Herr	A. M. Gudmundson	med	102	röster,	
»	O. Erickson i Bjersby	»	92	»	
»	N. Nilsson i Vrångebol	»	88	»	
»	A. Svenson i Edum	»	87	»	
»	G. Jansson i Krakerud	»	87	»	
»	P. A. L. Malmström	»	84	»	
»	P. O. Eriksson i Fanbyn	»	83	»	och
»	F. G. Jansson i Karlshed	»	83	»	

suppleanter i lagutskottet:

Herr	L. F. Odell	med	76	röster,	
»	C. Persson i Stallerhult	»	66	»	
»	A. Huss	»	66	»	
»	O. Persson i Örskelljunga	»	65	»	

Herr <i>J. Bengtsson</i> i Gullåkra	med 64 röster,	
» <i>P. Svensson</i> i Brämhult	» 60 »	
» <i>L. P. Mallmin</i>	» 60 »	och
» <i>A. Andersson</i> i Lund	» 58 »	

Mellan de ledamöter, hvilka till suppleantplatser erhållit lika antal röster, anställdes lottningar för bestämmande af den ordning, hvori samma ledamöter borde såsom suppleanter ingå, och utföllo dessa lottningar med den ordningsföljd, här ofvan angifvits.

§ 4.

Justerades protokollsutdrag rörande de i nästföregående § omförmälda val.

§ 5.

Herr C. A. Bokström erhöi på begäran ordet och yttrade:

På samma gång jag anhåller att få tacka Kammaren för det förtroende Kammaren visat mig genom att insätta mig till ordinarie ledamot af lagutskottet, vågar jag ödmjukligen anhålla, att Kammaren ville befria mig från detta ansträngande och magtpåliggande uppdrag, som med hänsyn till min vacklande helsa och äfven i andra hänseenden vida öfverstiger mina krafter.

Med bifall till denna af herr Bokström gjorda anhållan, entledigade Kammaren honom från uppdraget att vara ledamot af lagutskottet; i sammanhang hvarmed Kammaren beslöt att tisdagen den 25 innevarande månad anställa val af en ledamot i lagutskottet i herr Bokströms ställe.

§ 6.

Följande motioner afgåfvos, nemligen af:

Herr *A. Gumelius*, N:o 5, om ändrad lydelse af tilläggsstadgandet till instruktionerna för Riksdagens revisorer af statsverket, riksbanken och riksgäldskontoret;

N:o 6, om ändrad lydelse af §§ 5 och 6 i reglementet för riksbanken;

Herr *Allvar Olsson*, N:o 7, om ändrad lydelse af § 2 i utskönningslagen den 10 augusti 1877;

Herr *O. Erickson* i Bjersby, N:o 8, om antagande af lag angående förändrad lydelse af 17 kap. 12 § handelsbalken;

Herrar *O. Erickson* i Bjersby och *C. J. Petersson* i Eksebo, N:o 9, om förhöjning i bevillningsafgiften för bankbolag med sedelutgifningsrätt;

Herr *A. P. Danielson* m. fl., N:o 10, om inrättande af ett riksbankens afdelningskontor i Kalmar;

Herr *P. Waldenström*, N:o 11, om ändring af § 9 kongl. förordningen om allmänt kyrkomöte den 16 november 1863:

N:o 12, om ändring af §§ 14 och 19 riksdagsordningen; samt

Herr *E. Thormænius*, N:o 13, angående skrifvelse till Kongl. Maj:t med begäran om utarbetande och framläggande af förslag till lag om förbud för tillverkning och försäljning af destillerade och alkoholhaltiga drycker för andra än medicinska och tekniska ändamål.

Dessa motioner begärdes på bordet och bordlades.

§ 7.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades herr *F. L. Cöster* under fjorton dagar från och med den 26 dennes.

§ 8.

Till bordläggning anmäldes:

Riksdagens år 1886 församlade revisorers berättelser:

a) angående verkställd granskning af statsverkets samt andra af allmänna medel bestående fonders tillstånd, styrelse och förvaltning under år 1884; och

b) angående riksbanken;

Justitieombudsmannens vid innevarande riksdag afgifna embetsberättelse; och

Riksdagens kanslideputerades memorial, N:o 1, angående antagande af tjänstemän i Riksdagens kansli.

Härefter åtskildes Kammararens ledamöter kl. $\frac{1}{4}$ 4 e. m.

In fidem

A. E. J. Johansson.